

بررسی وضعیت داروخانه‌های کشور

گروه: علوم دارویی

سال پایان: ۱۳۸۹

مجری: مرکز افکار سنجی ایران (ایسپا)

سال شروع: ۱۳۸۷

چکیده

مقدمه

موضوع طرح حاضر، بررسی وضعیت داروخانه‌های کشور است. داروخانه‌ها یکی از مراکز خدماتی تعیین‌کننده سطح رفاه مردم است. دارو به‌عنوان یک نیاز اساسی همگانی، یک کالای استراتژیک و یک محصول مشمول یارانه در کشور ایران، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و داروخانه‌ها به‌عنوان محل عرضه دارو، باید واجد شرایطی باشند که مهم‌ترین هدف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یعنی تأمین و ارتقای سلامت مردم جامعه را محقق سازند. نظر به این مهم، طرح حاضر با هدف «بررسی وضعیت داروخانه‌های کشور»، موضوعاتی را از قبیل توزیع بهینه داروخانه‌ها، وضعیت اقتصادی داروخانه‌ها، رعایت استانداردهای بهداشت جهانی، نظارت بازرسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر ویژگی‌های داروخانه‌ها به‌گونه‌ای که بتوانند در ارتقاء وضعیت سلامتی افراد جامعه تأثیر داشته باشند، مورد بررسی قرار داده است.

روش‌شناسی

این طرح با استفاده از دو روش رایج در تحقیقات، یعنی روش کیفی و کمی با انجام مصاحبه‌های عمیق و اجرای پرسشنامه در بین ۸۴۱ داروخانه سراسر کشور با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای اجرا شده است.

یافته‌ها

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که ۴۷/۹ درصد از پاسخگویان، هم مسئول فنی و هم مالک داروخانه بوده‌اند. ۳۷/۹ درصد فقط مسئول فنی و ۴/۶ درصد کارمند بوده‌اند. بر اساس اظهارات پاسخگویان، ۸۶/۳ درصد از همکاران داروسازان در داروخانه، نسخه‌پیچی انجام می‌دهند، ۶۱/۷ درصد به ارباب‌رجوع پاسخ می‌دهند، ۱۰/۲ درصد به مریض مشاوره دارویی می‌دهند و ۱۰/۶ درصد از همکاران آن‌ها نیز با دکتر و مشاوره دارویی تماس می‌گیرند. در مجموع حدود ۷۵/۴ درصد از داروخانه‌ها تحت نظارت دانشگاه‌های علوم پزشکی بوده و ۱/۷ درصد تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند. جالب‌توجه است که ۶۱ درصد پاسخگویان از شغل خود ناراضی هستند و ۷۵ درصد آن‌ها، کار خود را مفید و ارزشمند نمی‌دانند. دیگر یافته‌ها نشان می‌دهد ۸۳ درصد از داروهای موجود در داروخانه‌های موردبررسی، ساخت داخل بوده‌اند که ۴۷ درصد پاسخگویان کیفیت داروهای ساخت داخل را خوب ارزیابی کرده‌اند. ۶۴ درصد آن‌ها قیمت داروهای ساخت داخل را نسبت به کیفیت آن مناسب می‌دانند. از کل پاسخگویان، فقط ۲۸/۸ درصد با افزایش تعداد داروخانه‌ها موافق هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های این پژوهش یعنی در اینجا می‌توان با شناسایی مسائل و وضعیت داروخانه‌ها و تطبیق وضعیت موجود با استانداردهای تعریف‌شده، راهکارهایی را بیش‌ازپیش در اختیار مسئولان مربوطه قرار داد تا با سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های علمی و اتخاذ استراتژی‌های مدرن، تحقق رفاه و سلامتی مردم را عینیت بخشید.

کلیدواژه: داروخانه، دارو، استاندارد جهانی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ایران.